

Sami Beyin Çıkmazları

– kul mehmet · 13 Eylül 2025

Sami Bey'in Çıkmazları

Sami Bey, ey Sami Bey! Kalemin ucunda bir şair, masasının başında bir editör, yüreğinde ise ne idüğü belirsiz bir fırtına. İstanbul'un gri sokaklarında, bir elinde yarım yamalak bir kahve fincanı, diğer elinde redakte edilmeyi bekleyen bir yığın kâğıtla dolanır durur. Kendi şiirleri mi dersiniz? Onlar, masasının çekmecesindeki tozlu defterde, bir türlü gün yüzü görmemiş mısralar olarak pinekler. Zira Sami Bey, hem şairdir hem editör; yani hem hayalperesttir hem de hayalleri katleden bir cellat.

Birinci Çıkmaz: Şair mi, Editör mü?

Sami Bey'in hayatı, bir nevi ikiye bölünmüş bir tiyatro sahnesi gibidir. Bir yanda ilham perisi, ona "Yaz, Sami, yaz! Aşkın, hüznün, denizin mısralarını dök kâğıda!" diye fısıldar. Öte yanda, edebiyat evinin şiirleri, kulağına "Sami, şu romanı, şiirleri bitir, bu öyküyü kes, o şiiri çöpe at, bu şiiri beğen seç!" diye haykırır. Sami Bey, bu iki ses arasında pinpon topu gibi gidip gelir. Kendi şiirlerini yazmaya kalksa, editör yanı devreye girer: "Bu imge ne kadar banal, Sami! Denizin gözyaşı mı dedin? Klişe!" Kendi yazdıklarını beğenmez, beğendiklerini ise Adaşım Mehmet Fikret beğenmez. Netice? Sami Bey'in şiirleri, bir nevi edebiyatın Bermuda Şeytan Üçgeni'nde kaybolur gider.

Bir gün, cesaretini toplayıp bir dergiye şiir gönderir. Editörden gelen yanıt, Sami Bey'in kendi mesleki jargonuna öyle tanıdık gelir ki, okurken kendi kendine kahaaha atar: "Sayın Sami Bey, şiirlerinizde

özgünlük eksikliği gözlemledik. Daha yenilikçi imgelere ihtiyacımız var.” Sami Bey, aynaya bakar ve mırıldanır: “Özgünlük mü? Ben özgünlüğü redakte ederken kaybettim!”

Edebiyat Dünyasının Maskeli Balosu

Sami Bey, edebiyat dünyasının göbeğinde bir Don Kişotu'dur. Edebiyat evinde, her gün bir yığın “günün şiirlerini seçmek, için boğuşur”. Kimi yazar, 500 sayfalık romanını “bir gecede yazdım” diye övünür; kimi, iki satırlık şiirini “dünya edebiyatını değiştirecek” sanır. Hele Kul Mehmet bir uzun yazar ki şiirlerini, oku oku bitmez, sıkıntı verir. Sami Bey, bu metinleri okurken bir yandan kahvesini yudumlar, bir yandan da içinden saydırır: “Bu cümle devrik, bu paragraf devrilmiş, bu hikâye ise hepten devri âlem!” Yine de naziktir, kırmadan dökmeden yazarlara “biraz daha çalışmanız gerek” der. Ama içinden? İçinden, “Bu metinle ancak soba yakılır!” diye haykırır.

Bir de edebiyat geceleri vardır ki, Sami Bey için tam bir işkence. Şık takım elbisesini giyer, kravatını takar, okurken bir köşede durur. Etrafında “postmodern anlatıların” üzerine ahkâm kesenler, “sözcüklerin semiyotiği” diye geveleyenler... Sami Bey, bu kelimelerin arasında kaybolur. Bir ara, bir “ünlü” şair ona yaklaşır sorar: “Sami Bey, sizce şiirde ritim mi önemli, yoksa imge mi?” Sami Bey, bir an düşünür ve der ki: “Valla, bence en önemlisi kâğıdın boş kalmaması!” Salondaki kahkahalar, Sami Bey'in ironisini anlamaz. O ise bir yudum daha çayını yudumlar alır ve düşüncelere dalar.

Sami Bey'in en büyük düşmanı, ne edebiyat evidir ne de yazarlardır; kendisidir. Geceleri, uykusuzlukla boğuşurken, aynadaki yansımasına sorar: “Sami, sen niye hâlâ yazıyorsun?” Cevap mı? Sessizlik. Çünkü Sami Bey, yazmanın lütuf olduğunu bilir. Her mısra, onun ruhundan bir parça koparır; her redakte ettiği metin, ona kendi eksikliğini hatırlatır. “Keşke sadece şair olsaydım,” der, ama sonra editör yanı devreye girer: “Şairlik mi? O iş karın doyurmaz, Sami!”

Bir sabah, masasında biriken kâğıtlara bakarken, kendi şiir defterini açar. Yıllar önce yazdığı bir mısrayı okur: “Çıkmaz sokaklarda bir şair, gölgesiyle dans eder.” Kendi kendine güler: “Bu mu özgünlük, Sami? Bayağı bayağı otobiyografi yazmışsın!” Yine de kalemi eline alır, bir şeyler karalar. Belki bir gün, o çıkmazlardan bir çıkış bulur. Belki bir gün, Sami Bey'in şiirleri, tozlu çekmecedan kurtulup bir derginin sayfalarında hayat bulur mu bilinmez. Ama o güne kadar? O güne kadar, Sami Bey, çayını yudumlar ve seçeceği şiirlerle ve dostu Mehmet Fikret ve şairlerle boğuşur ve edebiyatın bu trajikomik sahnesinde kendi rolünü oynamaya istemese de devam eder, vesselam.

Mehmet Aluç

Not: Sami kardeşim “Mışım Mişim Muşum” başlıklı yazıda “Dilara Aksoy” kardeşime yazdığı yorumda: “Çünkü beni anlatsam hiç bir zaman gerçek beni anlatmış olmayacağım. İçine bir sürü yalan katıp bir şeytanı melek olarak anlatacağım kesin. Ya da değerim bir pul değilken kendimi paha biçilmez Hint

kumaşı olarak anlatacağım. Hem yahu neden beni ben anlatıyorum ki? Beni sen anlat. En azından benden daha doğru, gerçek bir anlatırsın. Tabii ki, ben beni anlatmadığım gibi seni de sen anlatma, bırak başkaları anlatsın.” Diye yazınca ben anlatmaya çalıştım umarım sr lisan etmemişimdir. Selamlarımla